

[Justitsministeren.]

virkning, således at den dømte får lov at beholde førerbeviset, indtil ankeinstansens afgørelse foreligger. Bestemmelsen foreslås udformet således, at det i sager vedrørende groft uforsvarlig kørsel bliver hovedreglen, at anke får opsættende virkning, medens det omvendt i spiritussager fortsat bliver hovedreglen, at førerbeviset forbliver inddraget, uanset at domfældte anker dommen.

Endelig foreslås indført en bestemmelse om, at domstolene kan give erstatning til en person, hvis førerbevis har været inddraget under sagen, men som ved den endelige dom frifindes for påstanden om frakendelse, eller mod hvem tiltale ikke rejses. Reglen er udformet således, at der kun kan gives erstatning for det økonomiske tab, medens personer, der blot har haft ulempen af ikke at kunne køre privat, ikke vil kunne få nogen kompensation. Som det også fremgår af lovforslagets bemærkninger, kan man nok stille sig tvivlende over for, om man med de foreslåede regler er nået til den endelige løsning på problemet. Man har imidlertid fundet det rigtigst først at gennemføre erstatningsregler, der vil kunne imødekomme det klareste behov, medens man ønsker at se virkningerne af dette skridt, før man tager stilling til, om der yderligere bør indføres godtgørelsesregler, der giver en form for kompensation for den tilføjede ulempe og tort.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til lovforslaget og de dertil knyttede bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om mægling i arbejdsstridigheder.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 52) findes i tidenden sp. 1392, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 621).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets over-

gang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Erling Dinesen: Det foreliggende lovforslag har jo direkte betydning for de overenskomstforhandlinger, som er i gang i øjeblikket på arbejdsmarkedet. Meningen er, at loven skal træde i kraft den 1. januar; derfor har vi så temmelig hurtigt i udvalget måttet behandle lovforslaget, der foreligger fra arbejdsministerens side.

Jeg vil gerne sige, at vi i socialdemokratiet kan tiltræde arbejdsministerens ændringsforslag, hvorimod vi vil stemme imod de af SF stillede ændringsforslag. Motiveringen herfor er, at disse ændringsforslag er i direkte modstrid med de forhandlingsregler, som hovedorganisationerne er blevet enige om, og som altså skal anvendes i den overenskomstsituation, vi står i nu.

Men hertil kommer, at vi finder det rimeligt, at en videregående revision af forligsmandsloven først finder sted efter et udvalgsarbejde, som de interesserede organisationer er med i, ja, vi finder det ikke alene rimeligt, vi finder det simpelt hen nødvendigt. Hvis der skal ske afgørende ændringer i forligsmandsloven, må de parter på arbejdsmarkedet, som har en direkte interesse heri, være med i et sådant arbejde.

Jeg vil gerne i forbindelse hermed henvise til, at det var det, vi foreslog i foråret: nedsættelse af et særligt udvalg; vi gjorde også rede for, hvilke spørgsmål vi mente skulle behandles i et sådant udvalg. Jeg har nu forstået på arbejdsministeren, at han efter overenskomstforhandlingernes afslutning er parat til at sætte et sådant udvalgsarbejde i gang, og det tror jeg er en nyttig ting, men jeg vil i øvrigt gerne af arbejdsministeren her i dag have bekræftet, at han er villig til at sætte dette udvalgsarbejde i gang.

Asger Jensen: Lovforslaget har jo til hensigt i overensstemmelse med arbejdsmarkedets parter at ajourføre loven om mægling i arbejdsstridigheder, sådan at den kan blive funktionsdygtig.

Der er ud over det oprindeligt foreslåede stillet 3 ændringsforslag af arbejdsministeren, som jeg kan anbefale at stemme for, idet jeg mener, at man derigennem opnår det, der var formålet med lovforslaget, hvorimod jeg må anbefale at stemme imod

[Asger Jensen.]

de af hr. Arne Larsen stillede ændringsforslag, som ikke synes fremmende for dette formål.

Jens Peter Jensen (Sorø amt): På venstres vegne kan jeg anbefale, at vi stemmer for de ændringsforslag, der er stillet af den højtærede arbejdsminister, idet man jo derigennem kun lovfæster det, som egentlig hidtil har været et almindeligt anerkendt princip. Det vil altså nu i fremtiden også blive en praksis, således at der skulle være sikkerhed for, at de, der udpeges til statens forligsmænd, er upartiske, de er uvildige og uafhængige af partsinteresser.

Jeg vil endvidere på mit partis vegne anbefale, at vi stemmer imod de af mindretallet stillede ændringsforslag. Skal der være tale om en mere vidtgående ændring af den lovgivning, det her drejer sig om, fortjener det en mere dybtgående overvejelse, end der har været mulighed for i folketingsudvalget, og jeg mener også, det i så fald vil være rigtigt, at parterne drages direkte ind i sådanne overvejelser.

Erik Hansen (Ålborg amt): Jeg vil gerne på det radikale venstres vegne anbefale at stemme for de af den højtærede arbejdsminister stillede ændringsforslag. Det er en ajourføring af loven og giver efter det radikale venstres opfattelse gode arbejds- og virkemuligheder for forligsinstitutionen.

Jeg skal endvidere anbefale at stemme imod de af socialistisk folkeparti stillede ændringsforslag.

Arne Larsen: Det af arbejdsministeren fremsatte forslag til lov om ændring af lov om mægling i arbejdsstridigheder, som vi har til anden behandling i dag, har ganske rigtigt, som det tidligere er sagt, kun været til en kort udvalgsbehandling, men herunder har dog flere forskellige problemer været rejst, bl. a. spørgsmålet om forligsmandens uafhængighed af økonomiske interesser.

Det har alle dage været en anstødssten, at en kendt, men i øvrigt i alle henseender respekteret forligsmand har haft sæde i en aktieselskabsbestyrelse og jo derved, hvad hans økonomiske interesser angår, har været placeret på den ene side af forhandlingsbordet. At det nogen sinde har haft betydning

for hans bedømmelse af og stillingtagen til de overenskomstmæssige problemer, skal jeg ikke påstå, men jeg tror, det er bedst, at vi får helt klare linjer i dette spørgsmål. Derfor kan socialistisk folkeparti støtte det af ministeren stillede ændringsforslag, som går ud på, at en mæglingsmand ikke må være afhængig af organisations- eller erhvervmæssige interesser, altså ikke være i aktieselskabsbestyrelse el. lign.

I øvrigt må jeg tage afstand fra den i lovforslaget af ministeren foreslåede affattelse af lovens §§ 11 og 12, som jo drejer sig om afstemnings- og sammenkædningsreglerne. Mit partis ordfører ved første behandling af dette lovforslag, hr. Krog Hansen, kom udførligt ind herpå og påviste, at de ændringer, der var foreslået, ikke adskilte sig synderlig fra de gældende bestemmelser, og at det øjensynlig skal være vanskeligst muligt fra arbejderside at forkaste et mæglingsforslag.

Den gamle regel var jo den, at en afgørelse af medlemmerne selv gennem urafstemning eller kompetent forsamling kun kunne ske, såfremt 75 pct. deltog i afstemningen; såfremt stemmeprocenten var så høj, kunne man overlade det til medlemmerne selv at afgøre, hvilken stilling de tog til et mæglingsforslag. Deltog ikke 75 pct., så skulle forbundsledelsen supplere stemmeafgivningen op til de 75 pct. Det var en regel, man indførte i 1930erne, og den har alle dage forekommet meget udemokratisk, der har alle dage været stor modstand mod disse afstemningsregler i fagbevægelsen.

Nu foreslår man altså, at mindst 35 pct. af de stemmeberettigede skal stemme nej, for at et mæglingsforslag må anses for forkastet. Vi finder, at det er lige så udemokratisk som den gamle regel; ved den gamle regel, altså hvor medlemmerne selv skulle have afgørelsen, kunne det forkastes, hvis 37,6 pct. stemte imod, og i dag vil man altså sætte denne stemmeprocent ned til 35; det er ikke nogen synderlig forskel.

Man kan tage et enkelt eksempel: siger vi, at et mæglingsforslag omfatter 400.000 medlemmer og altså efter den gamle regel almindelig stemmeflerhed kunne være afgørende, hvis 75 pct., 300.000, deltog, skulle altså lidt over 150.000 kunne afvise et stillet mæglingsforslag. I dag ændres reglen således, at 35 pct. af de 400.000, altså lidt over 140.000, skal afgive nejstemme, for at et

[Arne Larsen.]

mæglingsforslag er forkastet. Det er som sagt ikke nogen synderlig stor forskel, og det er lige besværligt og lige udemokratisk.

De samme mærkelige regler gælder jo ikke for arbejdsgiverne. I henhold til gældende retspraksis og i henhold til det af ministeren fremsatte lovforslag overlades det helt og holdent til arbejdsgiverne selv at bestemme, hvilke afstemningsregler de vil benytte ved afstemning over et mæglingsforslag. Hvorfor kan reglerne da ikke gøres så demokratiske, at man også på arbejdersiden selv kan træffe de nødvendige beslutninger om, hvilke afstemningsformer man ønsker at benytte sig af?

Vi finder det rigtigst at stille ændringsforslag og har stillet et sådant, således at arbejder- og arbejdsgiverside bliver ligestillet i spørgsmålet om afstemningsregler.

Hr. Erling Dinesen var inde på, at dette hastede, og da arbejdsmarkedets parter altså var blevet enige om denne meget mærkelige afstemningsregel, havde folketinget at skynde sig at rette sig herefter og gennemføre dette lovforslag. Jeg kan ikke se, at vi på nogen måde bør føle os bundet af noget sådant, især da det efter min opfattelse er udemokratisk, og da der i fagbevægelsen er stærke røster for at få helt anderledes og mere demokratiske afstemningsregler gennemført.

På samme måde må vi vende os imod bestemmelserne i lovens § 12, som jo giver tilladelse til at sammenkæde en hel række fag i afstemningsproceduren, at lægge alle fag i samme pulje; vi finder, at også det er udemokratisk, idet der er så væsentlige forskelle fra det ene fag til det andet, at det er helt urimeligt at stille mæglingsforslag, hvor alle grupper skal sammenkædes. Derfor foreslår vi simpelt hen, at § 12 udgår af loven.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale de af socialistisk folkeparti stillede ændringsforslag.

Hanne Reintoft: Om det foreliggende lovforslag er der kun at sige, at det er utilstrækkeligt, og at det er ganske klart i arbejdsgiverfavør. Vi vil selvfølgelig ikke medvirke, da vi har lagt et forslag på bordet, som i vidtrækkende form løser de problemer, der trænger sig på ved lovgivning om

mægling i arbejdsstridigheder, og da vores forslag indeholder opfyldelsen af krav, der stilles af vide kredse i arbejderbevægelsen.

Vi må vende os mod bestemmelsen om, at et mæglingsforslag kun kan forkastes ved urafstemning, når mindst 35 pct. af de stemmeberettigede har stemt nej. Såvel regeringen som socialdemokratiet holder jo meget af at påberåbe sig det danske demokrati, og jeg har stadig væk ikke fået svar på, hvornår man er begyndt at afholde sig fra at benytte almindelig stemmeferhed, og hvorfor det skal ske i selve arbejdsmarkedets livsnerve, nemlig ved vedtagelsen af overenskomsterne. Forklaringen er vel nok, at det tjener arbejdsgivernes interesser bedst, og at hindringen af den direkte indflydelse sikrer de samme arbejdsgivere, at en del arbejdere i håbløshed og lede bliver væk fra stemmerne.

Den eneste måde, hvorpå vi får det klare gensvar fra arbejderne, er urafstemning på alle områder. Lovforslaget viser i en nøddeskal, hvad al vores råben op om ægte demokrati er værd, og som jeg har sagt før, er alt det sludder om demokrati på arbejdspladsen ikke noget værd, når man ikke engang tør lade arbejderne vedtage deres overenskomst ved urafstemning.

Den sjuskede udvalgsbehandling — der har faktisk dårlig nok været tid til at gennemføre en ordentlig udvalgsbehandling — viser også, hvor lidt man regner med denne sag, som for dem, der skal ud i overenskomstforhandlingen, simpelt hen er et af de allervigtigste lovgivningsområder; det er ret imponerende, at man kan ordne det i en håndvending på 14 dage, navnlig når resultatet er så ringe, som det er.

Arbejdsministerens spagfærdige forsøg på at gøre forligsmanden til en uvildig person er nærmest latterligt. Den nuværende forligsmand har arbejdsgiverinteresser, men selv om man finder en fornyet udgave, der ikke åbenlyst har kapitalinteresser involveret, har man i arbejderbevægelsens historie mange bitre erfaringer for, at disse såkaldt uvildige, objektive, statsvalgte mennesker kun tjener én interesse, nemlig deres interesse, der har magten i samfundet, og det er og bliver arbejdsgiverne.

Vi vil undlade at stemme ved afstemningen om ministerens forslag og stadig frem-

[Hanne Reintoft.]

hæve, at vores forslag ikke alene er ønsket, men også krævet på arbejdspladserne og burde vedtages.

Samtidig vil vi henstille til socialdemokratiet at tænke sig grundigt om endnu en gang i denne sag, hvad angår afstemningsprocenterne. Socialdemokratiet har jo oplevet, at der er kommet skred i sagen om arbejdsretten, og det gjorde nok ikke noget, om man kom lidt i gang her også.

SFs ændringsforslag vil vi stemme for, da vi betragter dem som fremskridt, selv om vi altså stadig væk helst så urafstemningen konsekvent gennemført.

Kai Moltke: Jeg skal fatte mig i yderste korthed.

Ændringsforslaget, som går ud på, at forligsmanden skal være uvildig, det vil sige, at han ikke på nogen måde må være engageret med egne interesser eller andet i den ene eller den anden af de tilstedeværende lejre, kan jeg støtte.

Men når det her bliver sagt i forbindelse med lovforslaget som helhed, at LO kun ønsker dette vedtaget i den forhåndenværende situation, går jeg ud fra, at der er tale om, at der har fundet forhandlinger sted med arbejdsgiverne, og at LO i den givne situation ikke mener at kunne komme længere. Det tror jeg har stor værdi at få fremhævet her.

Allerede ved første behandling gjorde jeg udtrykkelig opmærksom på, at det er en undergravning af ethvert demokratisk synspunkt at ville træffe nogen som helst bestemmelse eller øve indflydelse på overenskomster ved at stemme for dem, som ikke selv har stemt. Det er et overformynderisystem inden for arbejderbevægelsen, som jeg under ingen omstændigheder kan acceptere. Jeg vil derfor i høj grad håbe, at man tager disse fundamentale spørgsmål op til en langt mere dybtgående og mere saglig behandling, for forligsmandsloven i den form, man agter at give den nu, er kun en dårlig afskrift af det, som allerede eksisterer i forvejen. De 35 pct. er jo blot en lille omskrivning af det hidtil gældende.

Jeg skal med hensyn til SFs ændringsforslag sige, at dem kan jeg som midlertidig løsning støtte.

Men hvor det drejer sig om lovforslaget

som helhed, må jeg sige, at jeg desværre ikke kan medvirke til dets gennemførelse.

Arbejdsministeren (Lange Dahlgaard):

Jeg vil gerne takke for den udvalgsbehandling, der har fundet sted, og som, uanset at fru Hanne Reintoft ikke har deltaget i den, ikke kan karakteriseres som sjusket.

Jeg vil også gerne takke for, at man fra de fleste partiers side har taget positiv stilling til det af mig stillede ændringsforslag under nr. 1. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at præcisere, at der ikke med dette ændringsforslag er udtrykt manglende tillid til nogen nuværende forligsmands uafhængighed af organisations- og erhvervsinteresser. Jeg vil gerne tilføje, at der heri er enighed med arbejdsrettens formand og med formændene for Dansk Arbejdsgiverforening og LO, med hvem jeg har drøftet ændringsforslaget. Med andre ord: såvel den indstillende myndighed som de parter, hvorimellem forligsinstitutionen skal mægle, er således enige om, at der, som det er anført i bemærkningerne til det af mig stillede ændringsforslag, er tale om af principielle grunde i loven at indsætte en udtrykkelig bestemmelse, der i virkeligheden af alle også hidtil har været forudsat fulgt.

Angående de af socialistisk folkeparti stillede ændringsforslag skal jeg ikke sige ret meget. Jeg har ved tidligere forhandlinger her i tinget om sammenkædningsreglerne udtalt, at jeg anser dem for at være både historisk og sagligt velbegrundede led i vort arbejdsretlige system. Forsøg på at opdele arbejdsmarkedet i et antal af hinanden uafhængige områder har ikke hidtil været særlig vellykkede. Standser arbejdet på nogle områder, så smitter det uundgåeligt af på andre. Adgangen til sympatiaktioner respekterer heller ikke nogen grænse mellem arbejdsområderne, og hertil kommer, at de generelle krav, som stilles i en overenskomstsituation, jo er fælles for hele arbejdsmarkedet og vel næppe ønskes afgjort forskelligt inden for de forskellige arbejdsområder. Forsøg på yderligere at styrke forligsinstitutionen — og ændringer i loven om mægling i arbejdsstridigheder må efter regeringens opfattelse have et sådant sigte — vil derfor efter min opfattelse næppe føre til, at man afskaffer sammenkædningsreglerne.

Jeg er imidlertid med det, jeg her har sagt,

[Arbejdsministeren.]

in mente indstillet på, når de igangværende overenskomstforhandlinger er overstået, at nedsætte et sagkyndigt udvalg, der kan vurdere behovet for ændringer i loven og udarbejde eventuelle forslag i så henseende.

Arne Larsen: Selv om gamle regler er historisk velbegrundede, kunne det jo godt ske, at også tiden satte sit præg på udviklingen inden for arbejdsmarkedet og retstilstandene her, og derfor vil jeg tro, at der trods ministerens modvilje mod at afskaffe sammenkædningsreglerne er et stærkt behov herfor.

Men jeg er da glad ved at høre, at ministeren gerne vil arbejde videre med problemerne. For ikke så længe siden blev det meddelt, at der var nedsat et udvalg, som skulle tage stilling til arbejdsretten; dens eventuelle videre beståen og da under hvilke former, og jeg vil gerne spørge, om loven om mægling i arbejdsstridigheder skal behandles i samme udvalg, eller om man nu skal have to udvalg siddende.

I øvrigt vil jeg gerne spørge, om man egentlig er kommet i gang med behandlingen af spørgsmålet om arbejdsretten.

Arbejdsministeren (Lauge Dahlgaard): Angående det udvalg, der skal beskæftige sig med arbejdsretten, kan jeg oplyse, at det, som man siger, er under nedsættelse. Det betyder, at kommissoriet er udarbejdet af formanden, som er højesteretsdommer Povl Hermann, arbejdsrettens formand har indvilliget i at lede arbejdet i det pågældende sagkyndige udvalg, og at der for længst er skrevet til de forskellige organisationer, som er anmodet om at udpege repræsentanter til udvalget. Det kan med andre ord forventes at gå i gang med sit arbejde forholdsvis snart.

Det udvalg, der er tale om i forbindelse med mæglingsloven, vil ikke blive identisk med det udvalg, jeg her har nævnt, men et udvalg, som vi altså skal finde frem til den nøjere sammensætning af og det nøjere kommissorium for, når vi er kommet over de igangværende overenskomstforhandlinger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslagene nr. 1-3
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes med 123 stemmer mod 13.

Ændringsforslag nr. 5 betragtedes som
forkastet med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 4.

§ 1 i den ændrede affattelse og § 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Fremmede straffedommes retskraft).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 36) findes i tidenden sp. 900, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 521).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om fuldbyrdelse af europæiske straffedomme.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 37) findes i tidenden sp. 900, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 521).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.